وحدت ای تعدد حقیقت انواع نماز ومیه و رکعات هر نماز

جلسه قبل عرض کردم در حقیقت، تفاوت دارند ای ندارند. سؤالات دقیق و ظریفی مطرح بود. به ارتکازات خودتان هم مراجعه میکنید و برخی از آنها را واضح جواب میدهید و در برخی از آنها توقف میکنیم. آن جایی که توقف میکنیم اختلاف پیش میآید. اگر در آن موارد هم بتواند دقیقتر مطلب واضح شود، راحتتر میتوانیم جواب بدهیم. حال من چند سؤال مطرح میکنم.

نماز ظهر ای نماز عصر دو حقیقت است ای یک حقیقت است؟ به ارتکازتان مراجعه کنید. همینی که مشهور است این است که نماز ظهر وعصر دو حقیقت است. نماز ظهر ادائی و نماز ظهر قضائی دو حقیقت است ای یک حقیقت است؟ اگر قضا مخصوصاً محتاج به امر جدید باشد، دو حقیقت هستند ای یک حقیقت؟ اینجا نمیتوان سریع جواب داد، مقداری از قبلی اخفی است. نماز ظهر امروز و نماز ظهر فردا، دو حقیقت است ای یک حقیقت است؟ نماز ظهر فرادایی که خواندهو نماز ظهری که به جماعت خواندهو، دو حقیقت است ای یک حقیقت است؟

شاگرد: نماز قصر و اتمام.

استاد: بله، بهخصوص در مواضع تخییر. یعنی ما که مخیر هستیم بین دو حقیقت مخیر هستیم ای یک حقیقت؟ سجده و رکوع دو حقیقت است ای یک حقیقت؟

شاگرد۲: حقیقت به چه معنا است؟

استاد: آن چه که مرحوم شیخ زیاد تکرار میکنند این است که یعنی احکامشان متفاوت است. احکامشان فرق میکند. هر گاه تغایر احکام دارد، کاشف است از اینکه حقیقت آنها هم متغایر است.

سؤال خیلی خوب این است؛ نماز ظهر چهار رکعت است، رکعت اول نماز ظهر با رکعت دوم نماز ظهر، دو حقیقت است ای یک حقیقت؟

شاگرد: دو حقیقت است. همانطور که احکام رکعت اول و دوم و سوم در مواقع شک فرق میکند، یک و دو هم فرق میکند.

استاد: الآن که من تغایر را میگویم شما ابتدا به ارتکازتان مراجعه کنید، بعد تغایر احکام را بگویید.

شاگرد۲: وقتی شما به تغایر احکام بهصورت اقناعی جواب میدهید این سؤال را میپرسند.

استاد: من دنبال این هستم که این حقیقت را در ارتکاز شما جلو بیاورم. ایشان که فرمودند فعلاً فرمایش شیخ را گفتم. اقناعی جواب ندادم، گفتم شیخ به این صورت جواب میدهند. من دنبال این هستم که وقتی کلمه حقیقت به کار میرود، چند جور اراده میشود. چرا ما یک لفظ

می‌آوریم و بعد می‌خواهیم طیف وسیعی را سامان بدهیم، تا بعد این مشکلات پیش بیاید؟! رمز این تفاوت حقیقت و ارتکاز ما چیست؟ من دنبال همین هستم.

الآن به همین مسأله واضح برگردیم؛ در اینکه نماز ظهر و عصر دو حقیقت است، کسی مخالف هست یا نه؟ مخالفی که در جمله کوتاه استدلال کند.

شاگرد: بله، وقتی می‌توانیم چهار رکعت را قضاء کنیم که لااعلی التعیین باشد.

استاد: بله، من الآن می‌خواهم این را بخوانم. نظیر اعاده فرادی به جماعت است که بحث امتثال در آن پرفایده است. در این فرع اختلاف فی الجمله هست اما از حیث شهرت –و اینکه شما چون با مسائل آشنا بودید مشکلی ندارید- فتوای مشهوری است و فی الجمله مخالفت هست.

بازبینی #1
ایجاد شده 24 مه 2026 12:05:54 توسط ... .
به روزرسانی شده 24 مه 2026 12:06:30 توسط ... .